

© Совет на Европа/ Европски суд за човекови права, 2012. Овој превод е изработен со поддршка на Human Rights Trust Fund на Советот на Европа (www.coe.int/humanrightstrustfund). Преводот не е обврзувачки за Судот. За понатамошни информации видете ја целосната назнака за авторски права на крајот на овој документ.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Информативна белешка за судската пракса на Судот бр. 123 октомври 2009

Tebieti Mühafize Cemiyyeti and Israfilov v. Azerbaijan - 37083/03

Пресуда 8.10.2009 [Секција I]

Член 11

Член 11-1

Слобода на здружување

Распуштање на здружение заради наводни кршења на законот и на сопствениот статут: *повреда*

Факти – Здружението – апликант е регистрирано од Министерството за правда (Министерството) во 1995. Неговиот статут бара тоа да одржува генерално собрание на секое пет години, но тоа го нема сторено сè до август 2002. Две седмици подоцна, доби писмо за предупредување* од Министерството, барајќи од него да коригира некои повреди на домашното право и сопствениот статут. Здружението одговорило дека собрание е одржано и дека се преземаат чекори за статутот да се усогласи со законските барања. Министерството издало второ предупредување во кое забележува нерегуларности во свикувањето на собрание во август 2002, особено поради наводни грешки во документацијата на здружението за членови и ограноци. На крајот на октомври 2002, било испратено трето предупредување, забележувајќи дека не се добиени никакви информации во врска со придржувањето кон претходните две писма. Третото писмо, исто така, наведува дека здружението ја прекршило законската забрана мешајќи се во активностите на приватни бизниси. Во март 2003, Министерството издајствува судска наредба за распуштање на здружението, заради тоа што не ги поправило повредите споменати во трите писма за предупредување. Последователно, по неуспешните жалби, здружението е распуштено.

Право – Член 11: Судот беше подготвен да прифати дека распуштањето на здружението – апликант се стремело кон легитимната цел да се заштитат правата и слободите на другите. Прашањето дали попречувањето било пропишано со закон би се испитало со тесно поврзаното пошироко прашање

– дали тоа било неопходно во демократско општество. Постоеле прашалници во врска со предвидливоста на законодавството, кое било напишано во општи термини и се чини давало широка дискреција на Министерството за правда. Особено, концептот на „активности некомпатибилни со целите“ на Законот за невладини организации се чини дека опфаќа неограничен спектар на прашања, кога во светлина на строгоста на единствената можна санкција – задолжително распуштање – тие треба да се прецизно ограничени. Ниту пак постоеле детални правила што ги уредувале прашањата како делокругот и обемот на овластувањата на Министерството да интервенира во внатрешното раководење и активностите на здружението, процедурата за вршење инспекции или времето дозволено за да се отстранат евентуалните недостатоци.

Домашните власти се потпирале врз две основи за распуштање на здружението. Прва се наводните повреди на правилата за внатрешно раководење, а втора наводното вклучување во незаконски активности.

Што се однесува до првото, Судот забележа дека слободата на здружување не ги спречува државите во тоа да постават правила и барања за корпоративно раководење и управување, ниту да се уверат дека правилата се почитувани. Ваквите правила служат за да ги осигураат правата на членовите да учествуваат во управувањето и активностите на здружението и да се спречи злоупотреба на правниот статус и со него поврзаните економски привилегии што ги уживаат некомерцијалните ентитети. Здружението – апликант јасно згрешило што немало свикано генерално собрание околу седум години и не го усогласило својот статут со домашното законодавство. Сепак, дури и пред да го добие првото предупредување, тоа се стремело да ја поправи својата положба со тоа што свикало генерално собрание и требало да му се даде вистинска шанса да ги уреди работите. Наместо тоа, фокусот на обвиненијата се пренел на други наводни прекршувања и Министерството издало две натамошни предупредувања во релативно кус временски рок, секојпат давајќи му на здружението само десет дена за да ја поправи состојбата, без објаснение за тоа какви конкретни мерки се бараат. Се чини дека тој рок е поставен произволно и изгледа дека бил прекус за на здружението да му даде вистинска шанса да ги поправи работите. Во секој случај, се чини дека немало многу оправданост за тоа што Министерството се мешало во внатрешните работи на здружението, до степен до којшто го правело тоа во двете дополнителни предупредувања, особено што немало никакви поплаки од членовите. Иако е легитимно државите да воведат некои минимални барања околу улогата и структурата на управувачките тела на здружението, не е улога на властите да обезбедат почитување на секоја можна формалност пропишана со сопствениот статут на здружението. Во секој случај, домашните судови не спровеле никаква независна судска истрага за наводните пропусти, туку едноставно ги прифатиле наодите на Министерството за правда здраво за готово, така што немало никакви издржани докази дека тие, вушност, се случиле или дека претстаавувале уверлива причина за попречувањето. Соодветно, домашните власти не изнеле релевантни и доволни причини за попречувањето. На крајот, директното распуштање на здружението е непропорционален одговор на пропустот што е само непридржување до внатрешни правила околу раководењето, па соодветни се помалку радикални мерки.

Што се однесува до втората основа, вклученост во незаконски активности, наводите биле исклучително неодредени, куси и без детали. Домашните судови едноставно ги прифатиле наводите на Министерството како вистинити, без да испитуваат директни докази за наводното погрешно постапување или да слушнат искази од наводни жртви или сведоци. Сè на сè,

наводите биле недокажани, а одлуката здружението – апликант да се распушти врз оваа основа не е ништо друго, туку арбитарна.

Заклучок: повреда (едногласно).

Член 41: EUR 8,000 за непарична штета.

* Согласно Член 31 од Законот за невладини организации, може да се издаде предупредување до секоја НВО што врши „постапки некомпатибилни со целите“ на Законот. Судска наредба за распуштање може да се донесе ако некоја НВО добие повеќе од две писмени предупредувања во годината.

На овој линк може да се најдат [Case-Law Information Notes](#)

© Совет на Европа/Европски суд за човекови права 2012

Официјални јазици на Европскиот суд за човекови права се англискиот и францускиот. Овој превод е изработен со поддршка на Human Rights Trust Fund на Советот на Европа (www.coe.int/humanrightstrustfund). Преводот не е обврзувачки за Судот, ниту Судот презема било каква одговорност за неговиот квалитет. Преводот може да се префрли од HUDOC базата на податоци за судската пракса на Европскиот суд за човекови права (<http://hudoc.echr.coe.int>) или од други бази на податоци со кои Судот го споделил. Може да биде репродуциран за некомерцијални цели под услов да се наведе потполниот наслов на предметот заедно со горната назнака за авторски права и споменувањето на Human Rights Trust Fund. Ако постои намера да се употреби некој дел од овој превод за комерцијални цели, Ве молиме контактирајте ги publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int.